

عنوان مقاله:

تاثیر محلول پاشی برگ‌گی کود رویش نو بر عملکرد و خصوصیات فیزیولوژیکی برنج رقم هاشمی

محل انتشار:

مجله تولید گیاهان زراعی، دوره 13، شماره 4 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

بهروز احسانی - دانشجوی دکتری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد چالوس

علیرضا نبی پور - عضو هیات علمی بخش اصلاح بذر - سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی - موسسه تحقیقات برنج کشور
معاونت مازندران

توفیق احمدی - استادیار، عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد چالوس

امیر عباس موسوی - استادیار، عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد چالوس

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: محلول پاشی کودی روشی موثر جهت بهبود رشد و توان گیاهان زراعی، از طریق جذب سریع و سرعت بخشیدن به انتقال عناصر جذب شده از برگ‌ها به اندام‌های مختلف، می‌باشد. برنج (*Oryza sativa* L.)، پس از گندم، به عنوان مهم‌ترین محصول زراعی کشور به شمار رفته و جایگاه ویژه‌ای در سبد غذایی مردم دارد. افزایش تولید برنج نیازمند اصلاح و معرفی ارقام پرمحصول و اعمال مدیریت‌های زراعی به ویژه تغذیه مناسب است. این آزمایش به منظور بررسی تاثیر محلول پاشی برگ‌گی کود مایع رویش نو حاوی عناصر NPK و میکرو شامل بر، آهن، روی، مس و منیزیم بر عملکرد، اجزای عملکرد و خصوصیات زراعی برنج، انجام گردید. مواد و روش: این آزمایش در قالب طرح پایه بلوک‌های کامل تصادفی با سه تکرار روی برنج رقم هاشمی در دو سال زراعی ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ اجرا گردید. تیمارهای آزمایشی شامل T₀ - شاهد (بدون مصرف کود)، T₁ - مصرف کود پایه (NPK)، T₂ - محلول پاشی با غلظت ۲ در هزار کود رویش نو بدون مصرف کود پایه، T₃ - محلول پاشی با غلظت ۲ در هزار یکبار (در هفته اول پس از نشاکاری) به همراه کود پایه، T₄ - محلول پاشی دوبار با غلظت ۲ در هزار به همراه کود پایه، T₅ - محلول پاشی سه بار با غلظت ۲ در هزار به همراه کود پایه، T₆ - محلول پاشی چهاربار با غلظت ۲ در هزار به همراه کود پایه، T₇ - محلول پاشی پنج بار با غلظت ۲ در هزار به همراه کود پایه بودند. صفات اندازه گیری شده شامل طول خوشه، ارتفاع بوته، تعداد پنجه، سطح برگ پرچم، طول برگ پرچم، وزن تر و خشک بوته، تعداد دانه، درصد دانه پر، عملکرد، شاخص برداشت، میزان کلروفیل کل، کلروفیل a، کلروفیل b، کاروتنوئید، عدد SPAD، و شاخص رنگ برگ بودند. یافته‌ها: اثر تیمارهای کودی بر تمامی صفات مورد مطالعه به جز طول خوشه، وزن خشک و وزن تر بوته معنی دار بود. استفاده از محلول پاشی باعث افزایش کلروفیل و تیره تر شدن رنگ برگ‌ها شد. در این آزمایش کود پایه توانست میزان SPAD را به مقدار حداقل لازم بحرانی (۳۷) برساند، اما محلول پاشی به همراه کود پایه باعث افزایش بیشتر مقدار SPAD (بالتر از ۴۰) گردید. تمامی تیمارهای محلول پاشی برگ‌گی تعداد دانه‌های پر را به صورت معنی داری افزایش دادند. وزن هزاردانه نیز با محلول پاشی افزایش محسوسی پیدا کرد و از ۱/۲۵ گرم در شاهد بدون محلول پاشی تا ۰/۲۹ گرم در تیمار ۲ بار محلول پاشی در حضور کود پایه افزایش یافت. در این بررسی محلول پاشی برگ‌گی کود رویش نو تاثیرات مثبتی بر عملکرد دانه، درصد دانه پر، وزن هزاردانه، طول خوشه، میزان کلروفیل برگ، شاخص برداشت و عملکرد بیولوژیک نشان داد. بهترین عملکرد دانه (۴۱۵۶/۰ کیلوگرم در هکتار) در ترکیب تیماری شامل دوبار (T₄) محلول پاشی با غلظت ۲ در هزار در حضور کود پایه به دست آمد. نتیجه گیری: محلول پاشی کودی با افزایش فراهمی مواد غذایی و افزایش میزان کلروفیل توانست رشد کلی گیاه و میزان عملکرد آن را افزایش دهد. نکته مهم این آزمایش اثبات تاثیر مثبت محلول پاشی برگ‌گی بر افزایش عملکرد در حضور کود پایه بود.

کلمات کلیدی:

عملکرد، پرشدن دانه، تغذیه گیاهی، محلولپاشی برگ‌گی

